

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/138/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202637
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7821202637.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. P., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v S., XXX XX S., Š. XXX, dieťa rodičov - matky D. P., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., W. XX a otca A. R.Ě., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. XXX, Č. S., v konaní na návrh otca o zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Otec maloletého dieťaťa svojim návrhom žiadal, aby súd znížil výživné na maloleté dieťa a výšku výživného určil na 115,00 EUR mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa mu narodilo ďalšie dieťa - Š., že sa jeho príjem znížil a tiež tým, že on nevidí žiadne zvláštne nároky na špeciálnu stravu alebo kozmetiku pre maloletú A.. Otec v návrhu uviedol, že jeho náklady pozostávajú z nájomného vo výške 202,31 EUR (5.000,00 Kč) mesačne, energií vo výške 202,31 EUR (5.000,00 Kč) mesačne, nákladov na prevádzkovanie vozidla na podnikanie vo výške 121,39 EUR (3.000,00 Kč), stravy a hygienických potrieb pre mal. Š. vo výške 202,31 EUR (5.000,00 Kč) mesačne, stavebného sporenia pre mal. Š. vo výške 40,46 EUR (1.000,00 Kč) mesačne a nákladmi spojenými s výkonom práce vo výške 182,08 EUR (4.500,00 Kč) mesačne. Súčasné výživné na mal. A. je vo výške 200,- EUR (5.100,00 Kč), t. j. v prepočte 206,36 Eur, ktoré na maloletú uhrádza.

2. Otec maloletého dieťaťa v priebehu konania trval na znížení výživného na maloleté dieťa pričom na výsluchu dožiadaného Z. J. R. D. dňa 12.04.2022 uviedol, že v dobe, keď súd naposledy rozhodoval o výške výživného na maloletú, pracoval v Nemecku, kde mal príjem vo výške 1.500,00 EUR a v súčasnosti má príjem okolo 1.618,52 EUR (40.000,00 Kč). Výdavky otca, ktoré súdu dokladoval boli za nájomné vo výške 202,31 EUR (5.000,00 Kč) mesačne, za elektrinu 141,62 EUR (3.500,00 Kč) mesačne za telefón, internet a televíziu vo výške 64,74 EUR (1.600,00 Kč), náklady na vozidlo pre rodinu vo výške 80,93 EUR (2.000,00 Kč) mesačne, náklady na podnikanie (na materiál) vo výške 60,69 EUR (1.500,00 Kč) a náklady na stravu pre celú rodinu vo výške 242,78 EUR (6.000,00 Kč). Priateľka, s ktorou bývajú v spoločnej domácnosti a majú spoločné dieťa - mal. Š. má príjem vo forme rodičovského príspevku vo výške 390,47 EUR (9.650,00 Kč) mesačne. Otec tiež uviedol, že nie je v jeho záujme uberať na kvalite života jeho maloletej dcéry A., avšak musí sám zaistiť svoju terajšiu rodinu a predovšetkým svojho syna Š..

3. Matka na pojednávaní dňa 28.02.2022 uviedla, že s návrhom otca na zníženie výživného na maloletú A. nesúhlasí, pretože jej výdavky na maloletú sa neznížili a pripravuje sa na nástup do 1. ročníka

základnej školy, s čím sa jej výdavky na maloletú budú len výrazne zvyšovať. Matka je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 94,00 EUR mesačne a má nepravidelný príjem z predaja obrazov, ktoré maľuje. Jej mesačné výdavky na nájomné sú vo výške 230,00 EUR, s platením ktorých jej pomáhajú rodičia, výdavky na stravu sú vo výške 250,00 EUR mesačne. Výdavky na maloletú sú spojené predovšetkým s ošatením, obuvou, knihami, hračkami a doplnkami výživy, za posledné 4 mesiace kúpila maloletej bundu, čiapku, snehule, rukavice, mikiny, nohavice, otepľovačky, pančuchy a iné potrebné veci, pričom výdavky na hygienické potreby má vo výške 20,00 EUR mesačne. Matka maloletej má ešte jedno dieťa, na ktoré jeho otec výživné neplatí a vôbec sa o neho nezaujíma. Čo sa týka stretávania sa maloletej s otcom - navrhovateľom matka uviedla, že sa stretávajú raz za rok, kedy si otec zoberie dcéru do starostlivosti na 7-11 dní, zväčša cez prázdniny. Matka tiež uviedla, že otec sa o dcéru doposiaľ veľmi nezaujímal, ale poslednú dobu sa o ňu začal zaujímať a volal jej cez aplikáciu Skype alebo Messenger.

4. Súd uznesením č.k. 8P/138/2021 - 31 zo dňa 03.11.2021 ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka Ústredie práce, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Š. XXX, XXX XX S., na zastupovanie maloletej v tomto konaní tak, ako je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

5. Kolízna opatrovníčka s návrhom otca na zníženie výživného na maloleté dieťa nesúhlasila a navrhla súdu návrh otca na zníženie výživného na maloleté dieťa zamietnuť.

6. Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - rodným listom maloletej, oznámením o priznaní dávky štátnej sociálnej podpory - t.j. U. W., rozsudkom Z. J. H. - E., daňovým priznaním, zmluvou o nájme bytu, dokladmi o úhradách za nájom, o vykonanom šetrení ÚPSVaR S. u matky, správou Sociálnej poisťovne S., písomnými vyjadreniami navrhovateľa - otca, doplňujúcou správou o vykonanom šetrení ÚPSVaR S.Ž., zápisnicou o výsluchu navrhovateľa pred Okresným súdom v D., mzdovým listom otca - navrhovateľa, faktúrami za rok 2021 predloženými navrhovateľom - otcom, ako dôkazov o svojich príjmoch, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 5P/23/2018, ako aj celým obsahom pripojeného spisu.

7. Súd rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 5P/23/2018 - 46 zo dňa 05.04.2018, právoplatným dňa 23.04.2018, schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností tak, že maloleté dieťa A. zveril do osobnej starostlivosti matky D. P., otca A. R. zaviazal k vyživovacej povinnosti na maloletú A. vo výške 200,00 EUR mesačne, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, do rúk matky, pričom styk otca s maloletou súd neupravil.

8. Zo správy Sociálnej poisťovne - pobočka S. zo dňa 12.11.2021 vyplýva, že matka maloletej nie je poberateľkou dávky v nezamestnanosti, ani dávky nemocenského poistenia.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S. zo dňa 02.12.2021 je zrejmé, že matka maloletej žije s oboma svojimi deťmi v 3- izbovom byte s príslušenstvom, ktorý je v osobnom vlastníctve jej rodičov, je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 41,00 EUR mesačne a prídavku na obe deti vo výške 51,00 EUR mesačne.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S. o šetrení pomerov v rodine matky maloletej zo dňa 02.12.2021 vyplýva, že matka maloletej nesúhlasila s návrhom otca na zníženie výživného na maloletú, pretože maloletá potrebuje množstvo vecí, neustále rastie a v blízkej budúcnosti začne navštevovať základnú školu, čím sa výdavky na maloletú zvýšia. Zo správy tiež vyplýva, že otec maloletú nikdy nevychoval, stretával sa s maloletou 1x ročne po dobu 7-11 dní, počas ktorej doby na výživu maloletej neprispieval.

11. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z., Zákona o rodine (ďalej len Zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa, podľa osobitného zákona.

14. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. V otázke určenia výživného zo strany povinného rodiča na maloleté dieťa, t.j. v tomto prípade otca, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje riadne vedenie človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

21. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v čase poslednej súdnej úpravy výživného, rozsudkom tunajšieho súdu pod č.k. 5P/23/2018 - 46 zo dňa 05.04.2018, bol otec maloletej zamestnaný v Nemecku, pričom jeho príjem bol vo výške 1.500,00 EUR mesačne. V súčasnosti je jeho príjem vo výške 1.618,52 EUR (40.000,00 Kč) mesačne. Na strane maloletej nedošlo k zmene v súvislosti so znížením nákladov, naopak, v blízkej budúcnosti možno očakávať zvýšenie nákladov s poukazom na skutočnosť, že maloletá navštevuje prípravku pred základnou školou, ako aj v dôsledku jej rastu a vývoja. Súd pri rozhodovaní prihliadol aj na to, že matka maloletej je ten z rodičov, ktorý sa osobne stará o maloletú, a z hľadiska poskytovania osobnej starostlivosti o maloletú, ako aj jej výchovu, neboli sociálnym šetrením zo strany úradu práce zistené žiadne nedostatky. Matka je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 41,00 EUR mesačne a prídavky na jej obe deti vo výške 51,00 EUR mesačne, pričom príležitostne má príjem za predaj obrazov, ktorý je vo výške 100,00 EUR - 400,00 EUR mesačne, ale nie je pravidelný.

22. Vzhľadom na to, že predmetom konania v danej veci je zmena rozhodnutia o výživnom, súd vychádzal z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré definuje dôvody majúce za následok zmenu rozhodnutia o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výšky už určeného výživného, súd vychádzal jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa; a zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Súd má za to, že medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú rodičia. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností a počtu vyživovacích povinností. Keďže maloleté dieťa je v plnej miere odkázané na výživu svojich rodičov, kedy k zníženiu výživného, a teda aj životnej úrovne maloletého dieťaťa možno pristúpiť iba z vážnych dôvodov, súd mal za to, že povinný rodič - otec maloletého dieťaťa v konaní jednoznačne nepreukázal, že z objektívnych dôvodov, nie je schopný doposiaľ určené výživné platiť. Otec uviedol, že sa mu znížil príjem a narodilo ďalšie dieťa, o ktoré sa predovšetkým potrebuje postarať. U otca maloletej nedošlo ku zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti, naopak, jeho príjem sa zvýšil. Otec maloletej dňa 12.04.2022 na výsluchu pred Okresným súdom v D. uviedol, že jeho súčasný príjem je vo výške 1.618,52 EUR (40.000,00 Kč), že má už aj ďalšie dieťa - syna Š., a že sám musí zaistiť celú svoju rodinu, predovšetkým tohto syna. Otec tvrdí, že výdavky na maloletú nie sú v takej výške ako uvádza matka a tieto nemôžu byť na jeho ťarchu pri určovaní výšky výživného. Súd však konštatuje, že otcovi maloletej sa príjem zvýšil a ani skutočnosť, že má v súčasnosti už ďalšie dieťa, nie je dôvodom na znížovanie výživného voči jeho maloletej dcére.

23. Súd nemôže zohľadniť skutočnosť, že otcovi sa narodilo ďalšie dieťa. Je vecou otca, pokiaľ má záujem mať viac detí, ako si zabezpečiť dostatočné príjmy na to, aby tieto deti mohol v primeranom a požadovanom rozsahu zabezpečiť. Ale v žiadnom prípade nie je možné znížovať životnú úroveň jedného dieťaťa na úkor ďalších detí. Toto stanovisko je ustálené aj judikatúrou. (Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 11CoP/15/2017, Rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11CoP/15/2017 zo dňa 13.6.2017).

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 2/ Zákona o rodine, keď obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, kým maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V tomto prípade nie sú splnené ani elementárne požiadavky pre zníženie výživného, ktoré predpokladá zákon (zmena pomerov), výška príjmu otca sa neznížila, naopak jeho príjem sa zvýšil a argumentáciu, že má už ďalšie dieťa nie je dôvodom na zníženie výživného. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, a aj výdavky otca na stavebné sporenie pre maloletého syna vo výške 40,46 EUR (1.000,00 Kč) nemožno považovať „za výživné“, ide o iný výdavok rodiča, pred ktorým má výživné na maloletú v zmysle zákona prednosť. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, a návrh otca na zníženie výživného na maloleté dieťa v celom rozsahu zamietol.

25. Podľa ust. § 52 Zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenie, že žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 citovaného zákona) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 citovaného zákona).